

hanc fidem docuit dicens Math. ultimo. Baptisantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. Ita autem fides est confessio: si de uoce accipimus maxime ualet ad tria. **Primo** ad demonum expulsiōem: quod significatur in quodam fidei notario apud constantinopolim. de quo legitur quod cum quidam magus ad quendam locum cum deduxisset ubi multitudo demonum residebat. unus eorum in throno sedebat interrogans eum: si seruus eius esse uellet. At ille signauit se dicens. Ego sum seruus sancte trinitatis. et uiso signo facte crucis: omnes demones auferunt. Cum ergo ad ecclesiam sancte sophie iuisset: imago christi que ibi erat: oculos ad ipsum quocumque per ecclesiam pergeret uidebat. Ac si ipso facto diceret cristus Quia confessus me fuisti coram demonibus in terris. et ego confitebor te coram patre meo qui est in celis. **Secundo** ualet ad tribulationis expulsiōem. Nam sicut ait Ioh. Damascenus in libro. iij. Cum apud constantinopolim grauis pestilentia esset: quidam puer de medio populi raptus in celum caueus cum sancte trinitatis. scilicet sancte deus. sancte fortis. sancte et misericors saluator miserere nobis. ab angelis est eductus. Qui cum rediens coram omni populo decantasset: mox omnis pestilentia est fugata. **Tercio** ualet ad malorum

confutationem et conuersionem Bonifacius in li. que scripsit ad mechtildem comitissam. Cuius archiepiscopus Ebrudicensis symoniacus pecunia corruptus esset: quidam legatus uir sanctus ei precepit uersum sancte trinitatis scilicet Gloria patri et filio et spiritui sancto diceret rogans deum ut si symoniacus esset spiritui sancto cui iniuriam fecerat nominare non posset. Et ille deprehensus peccatum suum humiliter confessus est et penitentiam egit. Illum uersum. scilicet Gloria patri. synodus nicena edidit et sanctus Iheronimus in fine psalmi ipsum instituit de cantandum.

Omnia post octauas penthe.

Homo quidam erat diues et indue. ac. Luce. xvi. **Sepe** christus quod docebat uerbo: etiam confirmabat exemplo. Cum enim ab appetitu diuitiarum homines retraheret et ad faciendum elemosinas induceret: pharisei qui erant auari eum deridebant. Ideo illud contra eos inducebat. confirmatum per illud quod dicit dominus Math. vi. Lata est uia que ducit ad diues iste iuit uia lata. et ideo perditionem incurrit. lazarus uiam penitentiam artat: ideo uita inuenit. **Stat** hominem secundum Augustinum tripliciter ostendit. scilicet in uita. in morte et post mortem. **Quantum** ad istum tripliciter statum describit hic diues et pauper. **Primo** ostendit quod statum diuitis in uita fuit gloriatus. quod fuit in magnis diuitiis et deliciis. **Primo** fuit in diuitiis

hozib

Esse diuitem nō est culpabile. De
 us enim diuites a potentes non
 abicit cum ipse sit diues a potēs
 vt habetur Job. xxxvi. Multi em̄
 sancti fuerunt diuites qui placi
 erunt deo. sicut abrahā. dauid et
 ceteri patriarche. Sed notanduz
 q̄ circa diuitias iij. mod̄ malū in
 cidere potest. Aut auare retinēdo.
 aut indebite expēdēdo. aut nimi
 um diligēdo. aut iniuste acqui
 rendo. Et quantū ad istos quatu
 or modos quatuor diuites in euā
 gelio reprehensibiles inuenimus
 a saltem in tribus primis iste di
 ues reprehensibilis esse videt̄. Pri
 mus diues fuit qui auare retine
 bat. ille. s. qui dicit Luce. xij. Aia
 mea habes multa bona posita in
 annos plurimos. Talis erat iste
 diues qui auare sibi retinebat. a
 nichil mendico volebat comunica
 re. Hoc enim pprium est auari vt
 omnia bona sua sibi retineat. a ni
 chil alteri tribuat. Vnde in pso
 na auari dicitur Ecclē. xi. Inueni
 re quem michi a nunc manduca
 bo de bonis meis solus. Sed non
 talis fuit alexander qui nichil ha
 bere volebat qd̄ suis militibz comu
 nicare nō poterat. Vnde legitur
 cū alexander per quamdam viam
 pgeret a ipse cū suo exercitu fre
 siti deficeret: quidā p magno mu
 nere ciphū aque sibi dedit quā il
 le p̄tinus effundere mādauit. no
 luit em̄ ille solus bitere postq̄ fu
 is militibz non poterat comunica

Permodū
 expēdēdo
 diligēdo
 Acquirēdo.

re. Secund⁹ diues fuit q̄ vane ex
 pendebat. s. filius pdigus qui ac
 ceptā sbam in vanitatibz ōsump
 sic. Lu. xv. Talis fuit iste diues q̄
 expēdebat in vestibz curiosis a d
 licatis epulis. a tū sicut d̄t Cris.
 deus diuitiaz suaz dispensatores
 nos voluit esse nō dños. ppter qd̄
 pz q̄ diuitie nō sunt nre pprie: sed
 nobis ad tps acōmodate. Et iō
 non dēmus eas expēdere ad nrāz
 volup̄tatē: sed ad fraternā necita
 tem. Qz enim nre nō sunt pprie:
 pt̄z in morte. Exemplū. Si em̄ du
 oshoies sequitur canis: c̄ sit cum
 ab inuicē sepantur canis dñm su
 um sequit̄. Quasi due p̄sone sunt
 C⁹ diuitie sunt: hoīs aut mundi
 ignorat̄. sed ī morte diuitie rema
 nent in mūdo a hō nud⁹ recedit de
 mundo. Terci⁹ diues fuit q̄ nimi
 um diligebat diuitias. ille. s. cui
 dicitū est Lu. xvij. Vade a vende
 oia a cē. Et sequit̄. Dñs auditis cō
 tristatus est: qz diues erat valde
 Talis iste diues fuit. qz diuitias
 nimis amauit. Contra tales dici
 tur Thimof. vi. Qui volunt diui
 tes fieri incidunt in temptatiōes
 variās a in laqueū dyaboli: aut
 in muscipulā e⁹ a desideria multa
 a inutilia a nociua q̄ mergūt ho
 mines in interitum a pditione m̄.
 Et ideo nos poti⁹ eas mergere de
 temus. sicut refert Iheronim⁹ de
 socrate thebano philosopho. q̄
 collecto magno pondere auri: in
 pfundum maris p̄iciebat dicens

...male cupit...
 ...vos pot...
 ...negare a reb...
 ...qui in...
 ...fuit v...
 ...de tois dom...
 ...vt habeat L...
 ...dicit Augu...
 ...mūtiplica est...
 ...mens aliena...
 ...Iho dicit C...
 ...est em̄ p̄m tam...
 ...lib̄da non habens...
 ...qz cum auar...
 ...fuit h̄are vult...
 ...dyaboli capti...
 ...in corpore sed m...
 ...Sōmno iste diues...
 ...qz ind...
 ...ostentat...
 ...ad beatitudinē...
 ...aliquis de reb...
 ...ad p̄sentū...
 ...ad f...
 ...Occasi enim fuit cā...
 ...p̄p̄no ante p̄sentū nu...
 ...m̄digebat vest...
 ...fuit impertie...
 ...em̄ q̄ sol no...
 ...qz indutus est suo...
 ...Amicus lumine...
 ...nec tiliam qz n...
 ...Marb. vi...
 ...agē quōmā cu...
 ...fuit salomon...
 ...qz indut⁹...
 ...si aut̄ fuit

Abiſte a me male cupiditates ſit
 profundum. ego vos potius mer-
 gam ante q̄ mergar a vobis. **Q̄**
 tus dives fuit : qui iniuſte diuiti-
 as acquirebat. Iſte fuit villicus
 iniquitatis qui de bonis domini ſui
 fuit ditatus. vt habetur **Lu. xvi.**
Contra tales dicit Auguſti. Res
 quas capis muſcipula eſt. dum
 capis caperis. tenens alienum te-
 neris a dyabolo. **Ideo dicit Oze.**
vii. factus eſt effraym tanqm̄ co-
 lumba ſeducta non habens cor.
Bene ſeducta. qz cum auar⁹ gra-
 num aliene ſubſtantie vult cape-
 re: a laqueo dyaboli capitur. a nō
 habet cor in corpore. ſed in archa
 peunie. **Secundo iſte dives fuit i**
magnis honorib⁹. qz induebat
 purpura ad oſtentationem. Et biſ
 ſo ad delectationem. **Non deberet**
tamen aliquis de veſtibus glori-
ari reſpiciendo ad peccatū ſuum.
ad ſubiectum ſuum. a ad finem
ſuum. Peccatū enim fuit eā veſti-
 um. qz homo ante peccatū nudus
 fuit. nec indigebat veſte. quoni-
 am indutus fuit impudentie deco-
 re. **Videmus enim qz ſol non indi-**
get veſte. qz indutus eſt ſuo ſplē-
 dore. **Ps.** Amictus lumine ſicut
 veſtimento. **nec liliam qz indutū**
eſt ſuo candore. **Matth. vi.** Conſi-
 derate lilia agri quōmā creſcunt
 Et ſequitur. **Nec ſalomon in ſua**
gloria cooptus eſt ſicut vnus ex
iſtis. nec ager. qz indut⁹ eſt ſuo
viore. **Lu. xii.** Si aut̄ fenū qd̄ hō

die eſt. a eras in clibanum miti-
 tur deus ſic veſtit̄ eſt. **Homo autē**
non indigebat ante peccatū veſti-
mēto. qz creatus fuit in gloria. qz
 inſtar ſolis indut⁹ erat luce gra-
 tie. inſtar lili candore inno centie
 inſtar agri viore virtutum. ſed p-
 dita innocentia ad verecundiā p-
 uenit. a tunc deus hōi veſtes pelli-
 ceas fecit. **Homo quidē p peccatū**
ſuū fuit vulneratus. excecatus a
in furto dephenus. Et ideo tanq̄
 vulneratus ligatura indigebat.
 tanq̄ excecato velamē dedit. a tā-
 q̄ furi cauteriū impreſſit. **Tale autē**
eſt de pulchritudine veſtiū gloria
ri q̄le eſſet ſi aliquis vulneratus
gloriaret̄ de eo qz ligamē ſericum
hēret. vel hō cecatus hēret velamē
dea uratū. vel ex eo qz hēret caute-
riū pulch⁹. **Ber.** Qui gloriatur de ve-
 ſte ſilis eſt furi q̄ de cauterio glori-
 at̄. **Secūdo nō gloriatur hō in veſtibus reſpi-**
ciendo ad ſbcm ſuū. **Hō em̄ e tam**
q̄ pomū in quo tria ſunt. ſ. cortex
extior. ſba media. a granū interi-
us. **Per cortex;** intelligit̄ hitus
 exterior. vt e cortex pomi albus. a
 rube⁹. ſic etiā hō in diuerſis colo-
 rib⁹ veſtiū delectatur. a p ſbam pomi
 corp⁹. a p granū interius aia in-
 telligit̄. **Vnde etiā vulgariter gra-**
nū pomi aia vocat̄. **Stult⁹ autē eēt**
ille qz totū pomū alteri daret. a ſi
ſibi corticē retineret. **Tales ſūt va-**
ni gloſi qz dant dyabolo corp⁹ et
aia. a ſibi retinent veſtiū vanā
glam. **Sz aliqui p exteriās pomū**

9tmgrit

3 corticem proijcit substantiam co-
medit a granum dispigit. Sic est
quoniam homo superbus moritur: vesti-
bus denudatur. caro a vermibus
comeditur. et anima per diversas
penas dispigit. **Tercio** non debet
in vestibus gloriari respiciendo
ad finem suum. Quia ille qui indui-
tur vestimento purpureo: cito in-
duetur sacco vilissimo. **Job. xvi.**
Saccum osui super cutem meam.
Qui induitur molli bizzo: cito in-
ducet aspero cilicio. Ps. Po sui ve-
stimentum meum cilicium. Qui capi-
ta tunicarum suarum ornat fasciis et
margaritis: cito deuorabitur vermi-
bus infinitis. **Job. xxx.** Qui me
edunt. scilicet vermes non dormiunt. A
multitudine eorum consumitur vesti-
mentum et corpus meum. **Tercio**
iste diues fuit in magnis deliciis
quod notatur cum dicitur. **Epulabatur**
quotidie splendide ac fuerunt
enim eius iuuua iauta. ideo dicitur.
Epulabatur epule enim ab opu-
lencia sunt dicte et talia iuuua in-
opiā inducere solent. Prou. xxi.
Qui diligit epulas in egestate e-
rit. Fuit continua et ideo dicitur quoti-
die et talia perdere faciunt epantiam
Prou. xxiiij. Non esse in iuuuis
stultorum potatorum. **Fuerunt nimis**
delicata. et ideo dicitur splendide. et ta-
lia gnanant luxuriam. Gre. Delicata
iuuua vix sunt sine culpa. Pene
enim super epulas comitatur voluptas.
nam cum corpus in refectiois delicia-
tionem resoluitur: inde cor: ad mane

de statu
lazari
dicitur

gaudium relaxat. **Status autem pau-**
peris fuit oio status diuitis contrari-
us. Ille fuit in diuitiarum vertate: hic
in extrema paupertate. Ille purpu-
ra et bizzo amictus. H. vlcerebus curau-
bat. Ille abundabat deliciis. iste i-
digebat micis. ex hijs patieba-
tur graue temptacoem: cor. 8. Ita ta-
pauper patiebat. scilicet extrema paup-
ertate. vlcere sancta infirmitate et graue tem-
ptacoem: et tunc quodlibet istorum ad penam
sibi sufficebat. a paupertas in infir-
mitate a infirmitas in paupertate a
graue temptatio sine vlcere. Ita tan-
git greg. d. Quamuis putamus frater
karissimi tunc in corde pauperis tumul-
tus temptacois fuisse credit. Cer-
te poterat ad penam sufficere paup-
ertas a egritudo: sicut videtur ampli-
us filium hunc paupertas a egritudo
tate fecit. Itē. Quis hunc egenum
et vulneribus obsessum temptacoem
creditis in sua cogitatione toleras-
se cum ipse egeret et non haberet etiam
salutem. et ipse diuites delicias hinc
cerneret et voluptatem. Sed de ad-
probatione sibi hoc debet. Lazarus
erat auxilium dei. margarita dei et stel-
la dei. Ut autem istud auxilium probaret:
positum est in camino paupertatis.
et non potuit corumpi. Posita est
margarita in sterquilino vlcere
et infirmitatis. et non potuit infir-
ari. Posita est ista stella in nubi-
lo temptacois et non potuit obscu-
rari. Sed modo extractum est is-
tud aurum de camino ignis. ac
positum et collocatum est in celesti

regno vel thesauro. **L**euata e mar-
 garita de sterquilino: a collo ca-
 ta in regis celestis ornamento. **P**ur-
 gata est stella ab omni nebula.
 a data est nobis in exempla. **P**o-
 sito statuytriusq; in vita: pomit
 statu sytriusq; in morte. **V**terq;
 autem mortuus est vterq; de mu-
 do raptus. **S**ed differenter. **D**iuces
 quide mortuus est triplici morte.
 .s. morte culpe: dum esset in mun-
 do. qz sepabatur a deo. **M**orte na-
 ture. qz separabatur anima a pp-
 o corpe. **M**orte gehenne. qz sepa-
 batur anima a visione dei a a con-
 sortio beatorum. **M**ortuus aut laza-
 rus est vnica morte. .s. morte natu-
 re. **F**uit autem viuus in mun-
 do p gratiam a modo viuut cora deo
 per gloria. **V**terq; autem raptus
 fuit de hoc mundo: sed differenter.
Nam lazarus in sinu abrahe ab
 angelis est deportatus. **I**sta autem
 deportatio facta est ab angelis i
 signum custodie. **P**s. Angelis su-
 is mandauit de te qd. **I**n signum
 reuerentie. sicut episcopi in mani-
 bus portantur qm intronizantur.
Ps. In manibus portabunt te.
Et in signu leticie. **C**risos. Sufficie-
 bat ad portandum vnus angel?
 s; p; terea plures veniut vt chozle-
 tice faciat. **E**t eoz leticia appeat
Diuces aut tanq; dyaboli prochi-
 anus ad cimiteriu infernale est
 deductus. a ibi sepultus. **E**t in ta-
 li sepulchro omnes v furarij a im-
 pij. **D**e qua sepultura dicitur i ixe

re. **xxij** Sepultura asini sepelietur
Sepultura asini talis est qz exco-
 riatur a pellis a dno possidetur. a
 carnes a canibus lacerant. a of-
 sa pluuijs a grandiniborelinquu-
 tur. **S**ic qm aliquis diues moritur
 heredes possident terrenam sbam v
 mes lacerat carnes. grandies in-
 fernales v supplicia infernali a tor-
 quent animam que anima natura
 ossis habet. qz consumi nunq; pote-
 rit. **E**ccl. x. Cum moritur ho. s. pec-
 cato: hereditabit serpentes infer-
 nales quantum ad animam. a bestias
 v vastantes terrenam sbam. **B**e-
 stia enim q; si vastia dicitur. a ver-
 mes corro dentes carnem ppriam.
Tercio videndum est de statu vtri-
 usq; post mortem qui est valde disti-
 milis. qz diues est in tormentis.
 paup est in loco quietis. **V**nde di-
 citur. **E**leuans aut diues oculos
 cum esset in tormentis qd. **D**icit au-
 tem tormentum quasi torquens
 mentem. **T**orquebat autem diues
 de gloria lazari quam videbat de su-
 a miseria quam sentiebat. **E**t de im-
 possibilitate remedij de quo despe-
 rabat. **P**s. Peccator videbit a iras-
 ceat quo ad primu. **D**entibus su-
 is fremet a tabescet. quo ad secu-
 dum. a desideriu eoz peribit quo
 ad terciu. **P**aup autem erat in loco
 quietis. .s. in sinu abrahe. **D**icitur
 aut sinus abrahe locus superior
 inferni hns quandam lucem. **E**t dicitur
 sinus ppter quietem a tranquillita-
 tem. **S**inu enim maris dicitur locus

3a p b fundis

arentis a tempestatibus quietū.
a vento sino. is. qz a ventis simit eē
quietus. Ab rabe dicit id o. qz A
brahā fuit primavia credendi a
apte predicauit fidē vniū dei pp
ter qd vsqz ad aduentū xp̄isti s̄
putatus fuerat sibi locus ille qui
etus a absqz pena alienus excep
to qz faciē dei videre nēquibant.
Vnde a ad illuz locū vbi abrahā
fuit: anime beatorante resurrexi
onē xp̄i decedentiū veniebant: ad
uentū xp̄i cū abrahā expectātes

Sermo secundus.

Homo quidā erat diues.
ac. vbi. s̄ Verificatū est
in istis duobus qd dicit
Proū. xliij. Diues a paup sibi ob
uiauerūt a vtriusqz iudiciū opa
tus est dñs. qz cū egrediēs diues
a regrediens paupem ante ianu
am inueniebat a paup diuitem
egredientē a regredientē sepe vide
bat quodā mō sibi obuiauerūt.
a de vtroqz mira iudicia dñs ope
ra t̄ est qz diues ad extremā deue
nit inopiā. a paup ad oīm bono
rum abundantā Describens autē
dñs istius diuitis vitā moy adiu
xit eius penā: vt hoies cōsiderātes
eius penā: non imitentur vitam.
describit enim eius vitam culpa
bilē cū dicit. Hō quidam erat di
ues ac. Sed eius penā ho i ribilez
cū subdit Mortuus est autē diues
ac. Circa primū notandū est qz

p̄m diuitis quāduplex fuit. s̄.
auaricia. vana glā. gula a miā.
Auaricia notatur cū dicit. Hō qui
dā erat diues. diuitias hēbat a il
licite expēdebat. Ideo non noia
tur tanqz a deo non cognoscitur.
Iustum em̄ est vt a dō nō cogno
scatur noie qui deū noluit cogno
scere in paupē. qui dicit Math.
xxv. Quid vni ex hīs minimis
nō fecistis: nec m̄ fecistis. Hinc ē
qz virgines fatue. qz nō habuerūt
oleū mie a deo non fuerūt cogno
te. Math. xv. Amen dico vob. ne
sciō vos. Sunt autē tres alie rōes
quāe xp̄s nomen diuitis non po
fuit. a nomen paupis noiauit V
na est qz nomen significat sbam
a qualitatem cū casu. Iste autēz
diues p̄didit sbā: i. v. v. eē grē a
glorie. Retinuit autē qualitatem di
uitiaz a incurrit casum penarum
Qui vero verum esse perdidit: nō
debet nominari nomine proprio
Quia vero qualitatem diuitiarū
retinuit: debuit ab ipsis diuitijs
nominari. a ideo vocatur quidāz
diues. Quia autem casum incur
rit: debuit etiam nominari cum
adiunctione pene a ideo vocatur
diues in inferno sepultus. et in
tormentis positus. Lazarus vero
substantiam seruauit. quia v. v.
esse gratie. a postmodum verum
esse glorie habuit. Qualitatem tri
bulationum patienter portauit
et casum mortis corporalis incur
rit. Et ideo tripliciter describitur.

190 205
scilicet nomine proprio quod est la-
zarus propter verum esse quod ha-
buit. Et mendicium propter qualita-
tem aduersitatum quas sustinuit.
Et mortuum propter casum mortis quem
incurrit. Sed mox ab angelis sub-
leuatus fuit. Tertia ratio est quia
nomina malorum sunt deleta de libro
vite. **Ps.** Deleantur de libro viu-
tium et cum iustis non scribantur. Et
sunt scripta in libro dyaboli. Jere-
mie. xvi. Peccati iude scriptum est
in filo ferreo in ungue adamantis.
Et sunt posita in palatio inferni.
Jere. xij. Recedentes a te in terra. s.
infernali. scribentur quoniam derelicti
sunt venam aquam viventium domi-
ni. Et propterea deus scientia appro-
bationis nomina malorum non cog-
noscit: quoniam non habet ea scripta in
libro suo. Nomina autem sanctorum cog-
noscit: quoniam habet ea scripta in libro
suo. **Ad Phil.** vlti. Quorum nomina
scripta sunt in libro vite. In pala-
tio suo. **Lu. x.** Gaudete et exultate:
quoniam nomina vestra scripta sunt
in celis et in manibus eius. **2. Sa. xliij.**
Ecce in manibus meis descripsi te.
Tercio quod nullus honestus homo
poneret in ore suo pomum immun-
dum vel putridum vel a porcis corrosu-
m. Noxia autem peccatorum sunt immun-
da quod ponunt ea in terra: que ple-
na est multiplici immunditia. **Ps.**
Vocauerunt nomina sua in terris suis.
Sunt etiam putrida quod omnia que sunt
in peccatore putrido putrida censen-
tur. **Pro. xi.** Nomen eorum putrescet

a gloria eorum. Sunt etiam per ora ho-
minum porcinorum transeuntia a quibus
laudatur. **Pro. xvij.** Qui dereli-
querunt legem: laudant impiam qui
succedunt impiis succendentur contra
eum. Et ideo non esset veniens quod
nomina talia per os christi transiret.
Ps. Nec memor ero nominum eorum
proplabia mea. **¶** Secundum peccatum
istius fuit vanagloria quam habuit
in portando vestes curiosas et pretio-
sas. Quatuor enim modis potest
esse reprehensio circa vestes. Primo
quoniam sunt nimis pretiose. **Greg.** Si cul-
tetur pretiosarum vestium non esset culpa
sermo dei tam vigilans non exprime-
ret quod diues qui purpura et bisso in-
duebat apud inferos torquetur.
Materia vestis fuit primo multum
vilis. scilicet pellis cum lana. **Gen. iij.** Iste
deus ad eum ponit eius tunicas pel-
leas et de pellibus animalium mor-
tuum. Deinde processum est ad lanam
natura. Deinde ad lanam multipli-
ci colore infusa. Deinde ad sericum
de quo purpure fiunt. Deinde ad
aurum simul et sericum unde panni
aureati fiunt. Deinde aurifigia et
cum lapidibus pretiosis. Legitur
autem in historia romanorum quod il-
le qui prius apud eos purpura
est indutus a fulmine est percus-
sus. Secundo quando vestes sunt
nimis curiose. Unde dicit **Grego-
rius.** Remo estimet in fluxu et stu-
dio pretiosarum vestium peccatum
desse. quia si hoc peccatum non es-
set dominus iohannem baptistam

de vestimēti sui asperitate non lau-
dasset. Nā q̄ p̄ sola inani gloria
vestimentum p̄ retiosuz queritur.
ip̄a res testatur. Nemo enī vult p̄-
tiosis vestib⁹ indui. vbi ab alijs
non posset videri. Tertio quādo
ip̄sa vestimēta non sūt statui suo
cōuenientia. sicut si clerici vellent
habere vestimētū militare vel mo-
nach⁹ vestem nimis secularē. So-
phomē p̄. Visitato sup̄ omnes q̄
induti sunt veste peregrina v̄ que
nō ē scdm̄ statū p̄sone sue. Deut.
xxij. Nō induetur mulier veste vi-
ri. nec vir vtetur veste feminea.
Quarto quādo quis habz diuer-
sa mutatoria. ita q̄ a tineis de-
mōstratur: tunc christ⁹ in pauperib⁹
nudus relinquitur. Iaco. vi. Agi-
te nunc diuites a cetera. Et sequi-
tur. Vestimēta vestra a tineis co-
mesta sunt. Berni. Clamant nudi
clamāt famelici. nobis inquit
fame a frigore miserabiliter labo-
rantib⁹; quid oserūt tot mutatoria
vestium extēta in p̄ticijs vel p̄lica-
ta i archis. nost̄z ē. quō effundi-
tis. nobis crudeliter subtrahitur
q̄d iamiter expēditis. Certe talib⁹
dicet in iudicō illud Math. xxv.
Nud⁹ fui a nō coopuistis me. itē
ergo maledicti in ignē eternū.
Tertū ei⁹ p̄ctm̄ fuit gula q̄ epu-
labatur quotidie splendide. facis
autē gulofus iniuriā trib⁹. Primo
nature. Nā sicut dicitur in libro 8
animalib⁹. Nulli animalī tā mag-
nū corp⁹ habenti dedit natura tā

patū os a colli sicut hominivē
p̄ hoc ad cibi a potus p̄citaz a tē-
perantiā nō os moneret Berni. Vo-
luptas guttuis q̄ tanto emittit pre-
tio. vix duo tū obtinet latitudinē
digitorū. Secundo iniuriā facit cō-
suetudini humane: q̄ ē vt venter
cingulo restringat q̄ in alijs ani-
malib⁹ nō inuenit. vt p̄ hoc ostē-
datur q̄ venter a nimia cibi a pot⁹
sumptione eēt restringend⁹. Eccl.
xxviij. Aufer a me ventris cōcupi-
scentiaz. Seneca Vētri obediētē
loco animalū numerem⁹: nō ho-
minū. Tertio iniuriā facit ordi-
nā cōm̄ diuine q̄ ē vt homo sursum
os habeat vt p̄ hoc significetur q̄
nō tantum epulas corporales: sed
maxime sp̄uales a celestes appe-
tat. Et ideo gulofus qui circa epu-
las corporales totalit̄ se effundit
a os suum versus terram conuertit
bestialis vocatur. Ps̄. Compara-
tus ē iumentis inspicitib⁹. Quar-
tum p̄ctm̄ istius fuit immiserico-
dia q̄ mendici nullam misericor-
diam habere voluit. Aug⁹. de ver-
bo domini. Inexplicabilē ē auaritia
diuitis semp̄ rapita nunq̄ satia-
tur nō p̄cit patri nec fratri mēz;
nō cognoscit parī nō obtemp̄at
a amico fidē nō seruat. viduā op-
primat a pupillā inuadit. Talis
fuit auaritia istius diuitis q̄ paup̄is
vlcerosi noluit misereeri Petr⁹ ra-
uē. Aurib⁹ diuitis obturatis nil ef-
set vox vnius clamantis. Vnde
dominus ad aperiendum cor ei⁹

totū corpus pauperis vulnerib⁹
 operuit vt quot eēt vulnera: tot
 eēt ora clamātia. Nō enim potu
 it aliquā excusationē habere. Vel
 q̄ eēt multi quia tantū vn⁹ e rat
 vel q̄ sibi ipsi sufficiebat. quia mē
 dius erat. vel q̄ sibi ignot⁹: q̄a
 añ ianuam positus. vel q̄ non la
 borare poterat q̄ vlcērib⁹ plenus
 erat. vel quia nimis delicata pete
 bat. q̄ mēis contentus erat. vel
 q̄ familia sua sibi subueniebat.
 q̄ nemo illi dabat. Iste em̄ diues
 nō est punit⁹ vt ait Greg⁹. q̄ alie
 na rapuit: sed q̄ ppria nō dedit.
 Et subdit. Dinc ergo colligendū
 ē qua pena puniend⁹ est qui ali
 ena rapit si inferna li dānacione
 punitur q̄ ppria nō largit. Beñ
 Quantos hodie lazarus videtis a
 pl⁹ de equo tū faleris q̄ de primo
 rum miseria cogitatis. Secūdo
 describitur hui⁹ diuitis pena hor
 ribilis. cum dicit. Mortu⁹ ē diues
 q̄. Quia vero scriptū ā dicit Sap.
 xi. Per q̄ peccat quis: per hoc a fa
 tiffariat siue a torquetur. Et quia
 iste peccauit pctō auaritie: puni
 tus ē extrema paup̄tate. Job. x.
 xvij. Diues cū dormieit nihil secū
 aufert. Aperiet oculos a nihil in
 ueniet a apprehēdet euz q̄ si aqua
 inopia. Nō ē autē aliquis ita mi
 ser qui nō possit aliquid recupera
 re aut pctō aut mutuo aut saltē
 mēdicando. Sed ille nihil recupeā
 re potuit pretio: q̄ nullum pretiū
 secū attulit. Iō dicitur. Diues cū

dormieit nihil secum aufert. Nec
 aliquē sibi mutuante inuenit.
 Subdit. Aperiet oculos suos: a ni
 hil inueniet. Nec etiam inueniet
 qui det sibi modicum aq̄. ideo sub
 ditur. Apprehēdet eum quāsi aq̄
 inopia. Secūdo peccauit pctō v a
 neglorie. vestes varias ferendo.
 Et sicut in varietate vestium pecca
 uit: ita in valetate vestimēto p̄ pu
 nitur. Habiuit quidem mutatoria
 vestiū. s. purpurā a bissum: a ideo
 habet duo mutatoria penaz. De
 quib⁹ dicitur Job. xxij. Ad calo
 rem mīmū transient ab aquis mī
 uū. Qui tunc induebatur purpu
 ra: nūc induitur veste ignita. Et q̄
 induebatur bisso: nūc induit ve
 ste mīuea. Purpura em̄ habet co
 lorem ignis: a bisso colorem mī
 uis. Tertio peccauerat pctō gule
 Sic ergo fuit pfūdatus in delicijs
 sic modo pfūdatus est in tormē
 tis. Ideo subditur q̄ sepultus est
 in inferno id est sedm̄ glosā in pfū
 ditate penarum. Est enim infern⁹
 tanq̄ puteus habens superficiem
 in qua sūt peccatores imnores. Ha
 lens mediū in qua sunt peccato
 res maiores a habet pfundum:
 in quo sunt peccatores maximi.
 Vnde dicitur in Psalmo. Nō me
 demergat tempestas aque quan
 tum ad illos qui sunt in medio.
 Neq̄ absorbeat me profundum.
 quantum ad illos qui sūt in pro
 fundo. Nec etiaz virgeat super me
 puteus os suum. quantum vero

ad illos qui sunt in superbia: qui tunc nunquam inde eribunt quia pure virget et claudit super eos os suum. Quarto peccauerat peccato in misericordia. Iaco. ij. Iudicium sine misericordia fiet illi qui non facit misericordiam: Dives enim iste non peccabat simulam aque nec manum plenam aquam nec digiti maiorem plenum aquam sed minimum et extremum. Nec petebat guttam balsami sed aque. tamen non potuit obtinere. Plurimum quod mille anni fuerunt quod illis petijt nec adhuc obtinuit nec impetuum obtinebit. Vocauit autem extremum digiti lazari modicum suffragium meum et vocauit guttam aque aliquid refrigerantis misericordie. Grego. Dives iste qui pauperi mense sue minima dare noluit in inferno positus usque ad minima querenda peruenit. Nam guttae aque peccij: qui micras panis lazaro negauit.

Sequitur sermo tertius eius de.

Mortuus est autem dives et sepultus est in inferno etc. Iuxta dictum sapientis. Non quod solum est animum oculos sufficit intueri: sed rerum exitus prudentia metit. Si illud quod erat animum oculos fuissent intuiti pharisei qui tunc erant scilicet diuitem sic epulantem et lazaro sic mendicantem potius affectassent statum diuitis quam pauperis. Et si finem et exitum attenderent statum diuitis effugerent et statum pauperis eligerent. Iffinis enim pauperis fuit eterna gloria et

solatio. Iffinis vero diuitis eterna cruciatio. Iffinis ego diuitis describitur in verbis premissis. Cum dicitur Mortuus est autem dives et cetera. Describitur autem quantum ad quadruplicem penam. Primo enim ostenditur qualis est pena eius in inferiori quantum ad profunditatem suppliciorum. Cum dicitur. Et sepultus est in inferno. Sicut ille qui est sepultus infra et supra. a dextris et a sinistris terrarum possidet. Sic qui libet damnatus infra et supra: a dextris et a sinistris penam habet. In inferno non est tantum unum sepulchrum sed multa. Ibi enim sepulchra habent superbi luxuriosi et auari. de quibus dicitur Ezech. xxij. Ibi Assur et omnis multitudo eius: in circuitu eius sepulchra eius: ibi Mosoch et omnis multitudo eius: in circuitu eius sepulchra eorum qui descenderunt in infernum cum armis suis. Ibi Belam et omnis multitudo eius propter gratiam sepulchra eius qui descenderunt ad terram ultimum. Ponunt enim hic tres demones principes. Assur Mosoch et Belam. Mamonam. Asmodem et Luciferum. Assur enim interpretatur dives: et significat mamonam que est dives super auaros. Iste habet in inferno sepulchrum altissimum et in circuitu eius sepulchra omnium auarorum eius. Mosoch interpretatur captura et signat asmodem: et demonem que est demones super luxuriosos quos ipse capit et illaqueat. De quibus dicitur Thimo. secundo.

Resipiscant a laqueis dyaboli a quo captivi tenentur ad ipsi voluntate. Iste hęc in inferno sepulchrum maximū in circuitu eius sūe sepulchra omnū luxuriosoz. De lam interpretatur supliminare et significat lucifer qui est sup sup los q̄ semp volūt a ijs preemine re. Ista habet in inferno sepulchrum magnū profundū in circuitu ei⁹ sepulchra oim supboz. Sicut autē circa mortuū sunt tres planct⁹. Vn⁹ in domo. ali⁹ quādo defertur extra domū: tertiu⁹ quando portat⁹ ad tumulū. Sic tres demones sup dicit sup auaros. luxuriosos et superbos fatiunt tres magnos nō planct⁹ sed plausus. Vnum quū animā p̄doris domo v̄ in corpore pprio ad peccandū inducunt. Secūdo quū animā p̄doris extra cor p̄ suū quasi extē domū suam erire fatiūt. Tertio quando ipsā animā ad sepulchrum infernale debucunt. Secūdo describitur diuitis pena qualis est in supiori quantū ad visionē beatorū. Cum dicit. Vidit abrahā et lazary in sinu eius. Videndo em̄ abrahā et lazary in tanta rege ex hoc in ipso augebatur cruciat⁹ pene. Glosa. Cris. sup illud. Inē nos et vos chaos magnū firmatū est. Videre possum⁹ transire nō possum⁹. Et q̄ nos videm⁹ q̄ fugim⁹ et vos videtis q̄ p̄didistis ex tali visione n̄ra gaudia et pene vestre accumulāt. Sic em̄ Grego. dicit vsq̄ ad iudiciū et

boni malos et mali bonos vident. Post autē iudiciū boni videbunt malos vt sic eoz gaudiū semper accrescat q̄ in malis aspiciūt q̄d ipsi misericorditer euaserūt. Ex ista visione quoz manifeste colliguntur. Vnū q̄ post hęc vitā boni cognoscent bonos. q̄ abrahā cognouit lazary et eodurso Secūdu q̄ mali cognoscent malos. Vā diues iste scies q̄ frēs suos cognosceret si in infernū descenderet et in hoc ei⁹ pena ampli⁹ cresceret nōlebat q̄ illic veniret. Tertiu⁹ ē q̄ boni cognoscent malos q̄ abrahā et lazary cognoscent diuitē. Quartū est q̄ mali cognoscent bonos q̄ diues cognouit abrahā et lazary. Quintū ē q̄ non tantū cognoscent illos q̄s in hac vita viderūt. s̄ etiā illos q̄s nūq̄ viderūt. Nam diues cognouit lazary quē in hac vita viderat. Et abrahā cognouit lazary et diuitem quos in hac vita nūq̄ viderat. Tertio describit ei⁹ pena qualis est ab interiori quantum ad desperationē remediorū. Duo enim remedia diues iste petierat. Vnde primū ē mediū quod petierat fuit q̄ lazary ad se mitteretur. Sed ad hoc respondit abrahā q̄ nō posset venire dicens. Inter nos et vos chaos et cetera. Quod chaos multipliciter intelligitur. Primo p̄ distantia dominorū. s̄ christi et dyaboli qui ad in se differūt q̄ christ⁹ semp vult bonum et dyabolus semper malum. et idē

ad inuicem nunq̄ possunt ueni-
re. Corin. sexto. Que uentio xpi
ad belial. Sicut ergo domini ostra-
tij nunq̄ p̄nt uenire: sic nec serui
eoz. Secundo potest intelligi fm
premia uel differentiā meritorum
Ambrosi⁹. Inter diuitē a paupe-
rem chaos magnū firmatur: est
quia post mortē merita nequeūt
mutari. Illi autem tanq̄ peccato-
res remunerantur morte eterna.
Isti tanq̄ iusti: uita eterna. Et iō
non p̄nt ad inuicem cōmunicare.
Ecclesia. xij. Sicut cōmunicabit lu-
pus cū agno sic peccator cū iusto
Tertio potest intelligi differentiā
uoluntatū. Boni em̄ habent uolū-
tatē cōfirmatam in bono. Mali autē
obduratam in malo. Et ergo q̄a
boni sūt iustia mali iniqui. Iō nō
p̄nt ad inuicē participare Corin. vi.
Que participatio iustitie ad ini-
quitatez. Quarto potest intelligi
differentia affectionū. Boni autē
sūt in p̄petuo dei amore: mali autē
sunt in odio dei perpetuo. Nā boni
tanq̄ fideles amici deo semper ad-
heserunt. Mali autē tanq̄ infide-
les deū semp dereliquerūt: a ideo
nō possunt p̄ticipes eē. Corin. sex-
to. Que pars fidelis ad infidelez.
Quinto potest intelligi differentiā
cōscientiaz. Boni autē h̄nt cōscia;
redolentē. Cant. p̄. Lectul⁹ noster
floreid⁹. Mali autē h̄nt cōscientiaz;
remordentē Psa. vlti. Vermis co-
rum nō morit. Cū ergo boni habe-
ant cōscientiā sanctāz mundan.

mali autē cōscientiā carnitā. lace-
rantē a mordacē. Iō nō p̄nt ad in-
uicē uenire. Eccl. xij. Que cōmuni-
catio hōmi s̄cto ad canem. Sex-
to pōt intelligi dīa amari. Boni
oīno habēt amas lucidas. Psa.
lvi. Implebit domin⁹ splēdorib⁹
animā tuā. mali autē amas t̄ne-
brasas Treñ. Jere. iij. Demigrate
sūt sup carbones faties eo. Et iō
nō p̄nt ad inuicē societatez habe-
re. Corin. vi. Que societatez luci ad
tenebras. Septimo pōt intelligi
distantia mātionū. Mali autē ha-
bēt mansiōnē in infimis. boni autē
i excelsis. Throphil⁹ Chaos ma-
gnū significat iustoz a p̄ccatorib⁹
distantiā. Nā sicut effect⁹ eo. y. a
vij fuerūt: sic a mansiōnes nō mo-
dicū differūt. Mansiō ergo bonoz
ē templū celeste. mansiō maloz ē
habitaclū infernale. Et iō nō po-
test aliq̄s cōsensus interuenire. Co-
rin. vi. Quis cōsensus tēplo dei cū
p̄dolis. Secūndū remediū qd̄
petebat erat ut lazarus linguam
suā refrigeraret. Non est dicendū
q̄ diues habuit linguā corpora-
lem. S; dicē cruciari in lingua p̄
tanto quia anima pro peccato lin-
gue ampli⁹ torquebatur. Tripli-
citer dicē lingua peccasse: uel pau-
per irridēdo. uel in mis voluptuo-
se edēdo. uel eā in cōuiu. a ad debri-
tationē laxādo. Qe duob⁹ p̄mis di-
cit petr⁹ rauē. Lingua magis ar-
det q̄ paup̄i sulcauit a post degu-
stat ut cruciat⁹ q̄t p̄tiosos cibos

193

a odorata pocula degustauit. De
 tero dicit Crisostomus. Quia in uiuendo
 magis loquendo peccauerat in li
 gua atrociter ardebat. Nulla autem
 potuit habere refrigerationem quia
 nullam uoluit impedere pauperum mi
 serationem. Pro uerbo xxi. Qui obturat
 aurem suam ad clamorem pauperis:
 et ipse clamabit et non exaudietur.
 Multi igitur fuerunt qui in isto triplici
 peccato lingue in anima punientur.
 Qui a deo pauperibus detorsit mentem
 onem fatiunt et laute et uoluptuose
 comedunt: et bonis hominibus detra
 here non desistunt. Quarto descri
 bitur eius pena qualis est ab exte
 riori. scilicet quantum ad damnationem
 animarum. Qui dicit. Rogo te pater
 ut mittas in domum meam. Ista enim pe
 titio ex parte fuit iniqua. et ex parte fa
 tua et ex parte peruida. Iniqua enim
 fuit ex eo quod lazarus quem uidebat mi
 seriam liberatum iterum uolebat eum face
 re miserum eum uolebat ad uita
 tam miseram destinare. Fleuit enim
 dominus super lazarus quem suscitauit
 eo quod eum sic dicit Iherosolymis. ad huius
 mundi miseriam iterum uocauit. Pe
 tetra uenit. Petrus lazarus mitti ad
 fratres suos et sic uult reparare pau
 peres sicut diuites in hoc seculo fa
 cere consueuerunt. Secundo ista petiti
 o fuit fatua. quia plus mortuis quam scri
 pturis credendum esse putauit. Quod autem
 hoc sit fatuum ostendit Crisostomus triplici
 ratione. Una est quod lazarus sur
 rexit et multi cum ipso resurrexerunt
 et tamen in dei eis credere noluerunt.

Secunda est quia magis credendum
 est deo quam alicui homini uino uel mor
 tuo uel eius angelo. Scripturae enim
 sunt a deo. quia illud quod dicitur
 scripturae dicit deus: ideo magis cre
 dendum est scripturis quam alicui ho
 mini uino uel mortuo uel etiam an
 gelo. Unde dato quod esset possibi
 le quod abraham uel lazarus resurgens
 uel angelus de celo ueniens aliquid
 diceret quod esset contra scripturas
 magis credendum esset scripturis
 quam ipsis. Tertia est si esset consuetudo
 quod mortui resurgerent et eis homines
 crederent aliquando dyabolus fa
 taliter aliquem suscitaret et multa
 posset dicere falsa. et sic mitteret
 multos in errorem. Tertio ista pe
 titio fuit peruida. Sciebat enim quod
 ex damnatione fratrum suorum cre
 sceret suum supplicium: et ideo perui
 de fatiebat. Gregorius. Peccato
 res in supplicio amplius puniuntur
 cum eorum uident gloriam quam
 contempserunt: et de eorum pena
 quos dilexerunt amplius torquentur.
 Proinde ergo rogauit ut ad
 fratres suos lazarus mitteretur.
 quia sciebat eos adhuc esse in mun
 do ex eo quod nec uidebat eos esse in
 sinu abrahe cum lazaro nec secum
 in inferno. Preter autem hunc mo
 dum sciendi sunt tres alij modi quibus
 mortui ea que in mundo ge
 rantur scire possunt ut dicit beatus
 Augustinus de cura pro mortuis
 agenda. Primo ab alijs animabus
 de mundo uenientibus et ea referentibus.

Sicut forsitan abraham sciuit la-
zar in tot dolorib⁹ positū a diuinitē
in tot diuicijs ipso lazaro in di cā
te. Secūdo pnt scire ab angelis q̄
psentes sunt in omnib⁹ que agū
tur in terris. Tercō pnt scire aliq̄
que necessaria sūt eis scire nō tan-
tum presentia. sed etiā preterita
futura diuino spiritu reuelante.

Sequitur dominica secunda.

Sermo primus.

Homo quidā fecit cenā ^{magna}
a vocauit multos. Lu-
ce. xiiii. Cū hō ad simili-
tudine dei sit fact⁹: nō
ē incongruū si de⁹ noie sue ymagi-
nis nomine vt. s. hō dicat. Et sicut
dicit Grego. qñ de⁹ vult indicare
suā potestatiā virtutē. dicit leo.
Quī vero suā misericordiaz a pietas
ē dicitur hō. Per istū ergo homi-
nē de⁹ intelligitur. Per istam vero
cenā fm Gregori. satietas eterne
beatitudinis vel dulcedinis signi-
ficatur. Et dicit cenā a non prādi-
um. qz prandiu ē effectio sanctorū
in via. cenā vero in patria: qz post
prandiu cenā adhuc restat post
cenā vero diuini nullū. Post prā-
diū restat labor. Post cenā nō re-
stat nisi requies. Circa istā cenā
tria notant. s. inuitantis magna
liberalitas. Nūcī magna fidelitas
a vocatorū magna diuersitas. Li-
beralitas autē inuitantis apparet

in duob⁹. s. in hoc qz cenā magnā
preparauit in hoc qz multos vo-
cauit. Cena autē dicitur magna:
qui a magna sūt ferula q̄ ibi ap-
ponuntur. Et qz magni sūt fruct⁹
qui ibi dant. De magnitudine fer-
culorū dicit Isa. xxv. Dñs exci-
tuū faciet omnib⁹ popul in mon-
te hoc diuini pinguiū. cōuiuiū
medullatorū a diuini videntie
defecate. Ex quib⁹ verbis habetur
qz omnia q̄ dant in ista cenā sunt
pinguia medullata a defecata. In
preseti enim vita nostra subiacet
multis dolorib⁹ a corpus multis
passionib⁹. vt tūqz multis timori-
b⁹. Sed anima que nūc subiacet
dolorib⁹ tunc implebitur pingue-
dine a dulcedine a suauitate. Ps.
Sicut adipe a pinguedine a. Jere.
xxxi. Inebriabo amās sacerdotū
pingudie a solator eas a letifica-
bo a dolore suo. Et corp⁹ qd nūc
subiacet passionib⁹ tūc gaudebit
defecatione a omnium malorū abla-
tione. Corp⁹ est mō tenebrosū:
grossū ponderosū a mortalitati
subiectū. S; tūc defecabitur a pur-
gabitur a remanebit in corpore vi-
num purum scilicet. claritas. subti-
litas. agilitas a immortalitas. a
in infernum proidentur feces. Cor-
pora vero damnatorum erunt te-
nebrosa. a nunq̄ lucem videbūt.
Erunt grossa a spissa vt in ea forti-
us agat. Et erunt etiam pondero-
sa vt nunq̄ resurgant: sed de pe-
na in penam cadant. Erunt mor-

diuisio s̄mōit
m. 36 p̄tes

p̄ma p̄t.